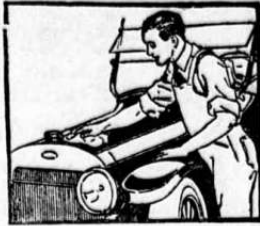

O-Cedar Polish for Automobiles

BRUKSANVISNING:

Først fjernes støv og snavs fra bilen ved at vaske den ren. — La den tørre. — Derefter tager man i del O-CEDAR POLISH og blander med 4-6 dele vand (varmt vand er bedre end koldt). — Opblot heri en ren klud eller svamp og gaa over overflaten, som skal renses — og derefter let og hurtigt med en blød linned klud, og der fremkommer en haard, tør glans — ikke fettelig eller klæbrig!

O-CEDAR POLISH anvendes paa samme maate til lær og træværk paa automobilen.

O-CEDAR POLISH skal bruges med vand, og er den fineste og mest økonomiske politur, der nogensinde er fremstillet.

Faas i følgende størrelser:

Størrelse:	4 oz.	12 oz.	1/4 gall.	1/2 gall.	1/1 gall.
Kr.:	1.25	2.50	5.00	7.50	12.50

Køb altid de store størrelser som er fordelagtigst.

Fremstillet af:

Channell Chemical Co., London, Chicago, Paris

Fabrikanter av: Ingwald Nielsen, Torvgt. 4, Kr.

Forhandler: En gros — en detail Bemerk! Naar de benytter O-Cedar Polish vil det overraske Dem, hvor lang tid Deres automobil beholder sin glans — og samtidig vil De bemærke, hvor vanskeligt støvet sætter sig fast — og det støv, der maatte komme, kan hurtigt fjernes med en støvekost eller klud.

rike skat, koldblodig og lumpent havde forlært hende.

Han havde ikke paa nogen maate forset sig mot min stakkars søster. Han havde bare ganske koldt sagt hende, at han havde gjort et fejlgreb, og at det vilde hindre hans fremtids-utsikter, dersom han var bebyrdet med en hustru. Nok av det, manden gik sin vei, og stakkars kropelike Marion tok sig saa nær av det, at hun døde av en sygdom, som dere doktorer ikke anerkjender, men som allikevel dræper tusener om aaret — av et knust hjerte.

Da jeg, hendes bror, kom tilbake til England, var alt, jeg fandt igjen av min søster, en grav paa kirkegården — det var alt, som var igjen av den stakkars Marion. Nei, jeg tar feil. Det, som var igjen, var ogsaa en bitter og nagende tørst efter hevn — en tørst, som bare kunde tilfredsstilles av blod. Han hadde været svært forsiktig i al sin lumpenhet, denne min stakkars søsters morder. I det lille

skrinet, hvor hun gjemte sine kjæreste skatter, var der ingen brøver, ingen utgydelser om kjærlighet og lofter om evig troskap. Ingen kunde si mig hans navn, og en lang stund tvilte jeg paa nogensinde at faa vite det.

Men tilfældet — eller forsøket, om De vil — lot mig ikke i stikken. Jeg fandt en herrehanske omhyggelig indpakket i silkepapir, og inde i det var et visitkort med navnet Oswald Winterley paa. Det vilde sikkert været litet at gaa efter for mange, men det var nok for mig. Jeg hadde spart sammen litt penger, som jeg hadde haabet at anvende paa Marion, og de pengene brukte jeg nu til at gjøre jakt paa hendes troløse elsker.

Jeg fandt ut, at han hadde en bror, som var doktor i London, men at der, av en eller anden grund, var et spændt forhold mellem dem. Da hadde uten tvil dattet hans forhold til min søster.

Jeg fandt endvidere ut, at Oswald

Winterley var ustadig og urolig av sig, at han var eventyrlysten og hadde deltat som frivillig i krig i fremmede land og hadde været med paa ekspeditioner i fjerne egne. Dette gav mig ideen til min handlemaate.

Jeg leiet det huset, hvor De fandt hans lik, og derfra skrev jeg til ham, at jeg hadde faat sikker underretning om, at der var en guldgrube nogen mil indentor kysten av Berberiet, ikke langt fra de fryktede Riff-piraters tilholdssted. Der var, skrev jeg, paa tale at sætte igang en ekspedition, som skulde undersøke terrænet og — dersom resultatet blev tilfredsstillende — skulde man prøve paa at utvinde guldet. Det manglet ikke paa penger, men det, som trængtes, var energiske, modige og erfarne folk som ham.

Han bet paa kroken og bad om en samtale med mig. Da jeg skrev brevet og bad ham komme indom om aftenen, lo jeg høit, for jeg følte, at jeg næsten hadde klo i mit bytte. Jeg hadde bestemt, at han skulde ha en chance til at redde livet, for jeg hadde ikke tænkt paa noget snikmord. Men ut av det huset skulde han ikke gaa levende, det hadde jeg svoret paa.

Han kom, og jeg førte ham med det samme ind i den tomme stuen mot gaarden. Og uten at spilde et minut sa jeg: Jeg er Marion Mandales bror, og jeg har bragt Dem hit for at dræpe Dem! Og mens jeg talte, laaste jeg døren og kastet to dueller-kaarder foran ham paa gulvet.

Da jeg nævnte navnet — for jeg hadde naturligvis skrevet til ham under et fingert navn — før han sammen og blev blek, men gjorde ikke noget tegn til at ta op vaabnet ved hans fotter.

— De tar feil, sa han rolig. Jeg hadde ingenting med Deres søsters død at gjøre.

Jeg blev rasende over, at han nektet det.

BØNDERNES BANK

Mottar indskud paa

sparebankvikaar 6 mndrs. opsigelse foliovikaar.

Bevilger laan som

Kassakredit og avdragslaan samt vekseldiskontering og remsbourskredit

Kristiania Skien Stavanger Trondhjem

Inkasso. Aktie-, obligations- og valutaomsætning. Checks og reiseakkreditiver. Omsætning av faste eiendomme.

— Usle løgner! ropte jeg og slog ham like i ansiktet. Forsvar Dem, eller jeg dræper Dem, der De staar. Jeg snappet en av kaaarderne og holdt spissen mot hans bryst.

Han blev blussende rød over fornærmelsen.

— Jeg finder mig ikke i at bli slaat, sa han rasende. De faar ta følgerne av Deres handling. Og med en rask bevægelse tok han op vaabnet og satte sig i forsvarsstilling.

Jeg er en ganske god fekter, men efter de første støt saa jeg, at han var mig fullstændig overlegen. Han noiet sig med at avværge mine angrep og gjorde ingen forsøk paa at øjengjælde dem.

— Din elendige kjøter, ropte jeg og skar tænder. Jeg skal dræpe dig, selv om du er aldrig saa god fekter.

Og da jeg sa det, før jeg ind paa ham, men trak mig øieblikkelig tilbake, da jeg følte spissen av hans kaaarde i skulderen.

— Jeg kunde dræpt Dem nu, bemerket han.

Rasende over motstanden gjorde jeg et nyt utfald, men det blev apparert, og hans sverd trængte ind i brystet paa mig. Det var hans siste støt, for inden han kunde trekke bladet ut, støtte jeg mit eget sverd ind i halssaa paa ham.

Han vaklet bakover mot væggen og sank saa ned paa gulvet og blev liggende i en blodpøl.

Jeg var svimmel og mat selv, men min sjæl fylledes av fryd, mens jeg iaktog den mands dødstrækninger, som hadde dræpt Marion.

— Her! Hvad er det! avbrøt han pludselig, da en vild og skingrende fanfare av horn og trommer led, fulgt av geværskvaler.

— Fienden begynder tydeligvis angrepet paa zareaen, svarte doktoren rolig, men fortsat bare med fortæl-

lingen, den er ikke paa langt nær færdig.

— Jeg trængte til at faa saarene forbundet, vedblev Seth Mandale, og jeg fik den idé, at det vilde fullstændiggjøre min hevn, om bror til den manden, jeg hadde dræpt, forbandt dem for mig. Jeg trak signetringen av fingeren paa den døde og kom til Dem — den med det resultat, at De kjendte den igjen. Saa gik jeg tilbake og satte op en plakat paa døren, som politiet fandt.

— Saa det var saan, Oswald Winterley blev dræpt, bemerket doktoren tankefuldt.

— De har hørt historien i alle detaljer, erklærte den anden. Og hold nu Deres løfte og gi mig noget middel mot denne tærende smerten.

Doktor Winterley vendte ryggen til den saarede mand, aapnet sit medicinskrin, blandet en drik i et glas og holdt det op til Seth Mandales mund.

— For pokker, det brænder som ild, sa den saarede mand, og vred sig i smerte, mens han svelget medicinen.

— Mandale, sa Oliver Winterley, Deres saar er ikke dødelige, skjønt de er farlige. Undsætningssekspeditionen er ikke langt borte, og De har utsikt til at leve mange aar endnu, men —

— Men hvad? sa Mandale og løftet øinene til doktorens kolde og ubevegelige ansikt.

— Men jeg har forgiftet Dem, og om et kvarter er De en død mand. Det var mig, som brukte min brors navn, Mandale. Det var mig, som vandt Deres søsters kjærlighet og baktefter forlot hende. Og den manden, som faldt for Deres sverd, var uten skyld i den synd, han døde for.

Med et sæt før Mandale ind paa Winterley og tok et strupetak paa

For Ferien

Billige Barnekjoler

Vaskestof & volle

Kr. 3.90 - 5.75 - 7.50 - 0.50

Backfisch-Kjoler

Volle — popeline & blaøet

Kr. 7.50 - 9.50 - 12.50

Hvite skjorter

Volle & lærret

Kr. 5.50

Hvite bluser

Volle

Kr. 3.50

Steen & Strøm

Barneavdelingen, 2den etg.

Alle faar gode billeder med

GOERZ Tenax-Kamera

med Tenax-Film.

Positionsliste

for Den norske Amerikalinje. 29. juni.

»Stavangerfjord« ank. til Kristiania 23de ds. »Bergensfjord« avg. fra Bergen 21de ds., ventes til New York 1ste juli. »Drammensfjord« avg. fra Mahe 22de ds. til Djibouti. »Falden-fjord« avg. fra San Pedro 20de ds. til Southampton. »Førdefjord« ank. til Lagos 25de ds., fortsætter videre langs Vest-Afrikakysten. »Eidfjord« ank. til Moss 24de ds. »Kristianfjord« avg. fra New York 27de ds., ventes til Bergen 10de juli. »Lyngensfjord« ank. til Poti 18de ds. »Norefjord« avg. fra Bovalstrand 27de ds. via Cauta for Alexandria. »Randsfjord« afg. fra Montreal 23de ds., ventes til Larvik/Skien ca. 8de juli. »Ranefjord« avg. fra Colon 26de ds., til San Pedro—Seattle range. »Skjensfjord« avg. fra Bergen 26de ds., ventes til Montreal ca. 10de juli. »Tanafjord« avg. fra Montreal 21de ds., ventes til Trondhjem ca. 8de juli. »Tordalsfjord« ank. til New York 24de ds. »Trondhjemsfjord« avg. fra Larvik 23de ds. til U. S. A. »Tyrifjord« avg. fra New York 15de ds., ventes til Bergen 29de ds.

Den belgiske sprogstrid.

Av Vilhjalmer Finsen.

Mellem de to nationer, som bebor Belgien, har der i lang tid hersket strid om sprog og rettigheter. Flamlænderne, som bor i nord, nordenfor en linje trukket over Coutraï, Bruxelles—Liège, er en hollandsk folkestamme vidt forskjellig fra vallonerne, som bor i de sydlige provinser.

Flamlænderne er høie av vekst, lyse, flegmatiske og konservative, bare i religiøs henseende kan de være fanatiske. Deres sprog er flamsk, en blanding av hollandsk og lav-tysk.

Vallonerne derimot er mindre av vekst, mørkere av lod og eier romenernes lette, livlige lynne. Deres skriftsprog er fransk, mens talesproget er vallonsk, enslags kvasi-fransk, betydelig haardere i klangen.

Flamlænderne er hand- og havebruksfolk, mens vallonerens viktigste næringsvei er industri. Begge folkeslag slutter sig i fellesskap til den romersk-katolske kirke, i grunden det eneste element, som har formaat at samle dem sammen til en national enhet. Talmæssig er flamlænderne i ma-

Gamle fæstningsverker i Gent.

Belgien, har faat sin utdannelse paa fransk, og fransk kultur er blitt den herskende i landet. Det er ogsaa en kjendegjening, at flamlænderne er tungere og trægere til alt videnskabelig arbejde, undtagen sprogforskning, mens de hvad musik og malerkunst angaar staar betydelig høiere end vallonerne.

Ogsaa i politikken er der store motsætningsforhold mellem de to stammer. Flamlænderne følger næsten uten undtagelse det klerikale parti, som er det største, ri-

olje i ilden i sprogstriden, som saaledes i tidens løp fra at være et rent filologisk spørsmål nu har faat politisk tilslut.

Dette skyldes i første række de katolske prester, hvorav mange dyrker politik samtidig med prestegjæringen, foruten at de kontrollerer en mængde privatskoler. Kirkens midler skal ofte være blit brukt til politisk agitation, og selv paa kirkenes prækestoler høres prækener isprængt politisk agitatoriske talemaater. Prestenes indflydelse er fenomenal. Folkets brede lag tror blindt paa dem; men motstanderne forsøker efter evne at svække deres makt. Naar prestene holder sine møter i Bruges, diskuteres ogsaa politik. I motstandernes leir har man git dem navnet »l'armée noire« (flamsk: »Het zwarte leger«), efter den lange række klerikale, som ikkødt sorte, fotside kapper begir sig ut paa agitation før valgene.

Siden krigen er den flamske bevægelse tat til. Efterhaanden hadde flamlænderne faat sat igjennem, at alle love blev trykt paa begge sprog, fransk og flamsk. Alle bekjendtgjørelser utgives paa begge sprog, ordnet saaledes, at den franske tekst kommer først i de vallonske distrikter og den flamske i Nord-Belgien. Endvidere har forsvarsminister Devèze faat vedtat et lovforslag om bruk av begge sprog i hæren, mens i flamske

regimenter blev kommandert paa fransk, som de i mange tilfælder slet ikke forstod.

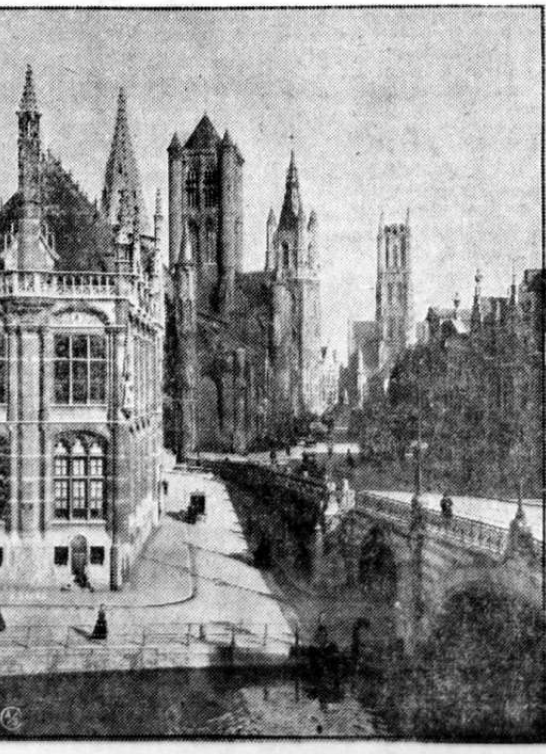
Opmunret av disse resultater forlanger flamlænderne nu, at universitetet i Gent skal laves om til et flamsk universitet. Det vil

si, langtfra alle flamlænderne, men de mest yderliggaaende av dem. Herved synes den belgiske sprogstrid at være kommet til kulminationspunktet. Det første, tyskerne gjorde i Belgien, efter at ha sat sig fast

der, var at etablere et flamsk universitet i Gent. Den dag, invasjonen fandt sted, blev alle landets fire universiteter lukket. Universitetsprofessorerne var imidlertid næsten alle flyktet fra landet, og de, som var igjen, nektet at fortsætte undervisningen paa flamsk under tyskernes ledelse. Man hentet derfor lærere fra Holland, og ved yderst ringe tilslutning av studenter holdtes universitetet aapent under krigen, indtil den siste store offensiv begyndte.

Straks efter tyskernes retræt aapnet universitetet igjen — og der blev undervist paa fransk. Da kong Albert litt senere kom til Gent, mottok han en deputation fra flamlænderne, som bad om, at undervisningen maatte fortsætte paa flamsk som i tyskernes tid. Hertil svarte kongen, at den ret, som flamlænderne hadde faat, skulde de beholde. Saken kom for tinget i form av et forslag om at forandre universitetet i Gent til en flamsk læreanstalt. Der hersket enighet om, at flamlænderne skulde ha sit universitet, men mange vilde ikke ødelægge det gamle, franske kulturentrum i Gent ved at forandre det til flamsk. Forslaget blev tilslut vedtat i repræsentanternes hus med 5 stemmers majoritet.

Dagen efter fandt der sted en demonstration i Bruxelles, hvori ca. 100,000 mennesker deltok. Man protesterte paa det flamske

Ukens Bank og Børs.

Vi maa forberede os paa en lang avviklingsperiode.

En konferance i Danmark til drøftelse av deflationsproblemet og utstikning af retningslinjerne for landets pengepolitik.

Nationalbankdirektør Green uttaler sig til "Aftenposten"s utsendte medarbeider.

Nationalbankdirektør Green blev i anledning av vore to storbankers betalingsstans interviewet av en kjøbenhavnervavis. Jeg husker ikke i farten hvad hans uttalelser gik ut paa. Men de vakte, husker jeg, et enkelt norsk blads irritation. »Danskene kunde sandelig passe sine egne affærer». Jeg kom til at tænke paa dette, da jeg under en samtale med nationalbankdirektøren i Gøteborg noterte hans meget velvillige uttalelser. De vidnet om baade forståelse og sympati overfor norske forhold.

Jeg stillet direktør Green det samme spørsmål, som jeg stillet til bankdirektør Rydbeck:

Hvilken opfatning har man i danske finanskrede av situationen i Norge og de siste bankvanskkeligheter.

Direktør Green er straks parat til at besvare mine spørsmål. Man merker straks den tidligere journalist — han har været redaktør av »Børsen» — men litet til den strenge bankinspektør. Hans væsen og person bærer intet av det inkvisitoriske og strenge præg, som man gjerne vil utstyre bankinspektøren med der vaaget den første ransaking i Landmandsbankens tvilsomme papirer, men mer av akademikeren. Man taler dog ikke længe med ham, før man opdager, at det akademisk korrekte hos ham er uttrykk for den rette fasthet og vilje, som kræves av en mand i en nationalbankdirektørs stilling — ikke minst i disse tider.

at, da forslaget kom til behandling i senatet, blev det forkastet.

At forslaget langtfra hadde den flamske befolkningens eustem-mighet bak sig, beviser den kjendsgjerning, at ved en foretatt avstemning i de flamske distrikter stemte 70 pct. mot at forandre sproget ved universitetet i Gent. Stemmestemmer utdelt blandt studenter bragte ogsaa et negativt resultat. Der hersket eustem-mighet om, at flamlenderne burde ha sit universitet, men det skulde ikke legges i Gent. Folket vil, at barnene skal lære fransk og bli delaktige i den franske kultur. Reisingen av dette universitetsspørsmål er derfor bare et utslag av den mest yderliggaaende fanatisme. — Støttet, som mange paastrer, fra et visst hollandsk hold.

Ved voteringen i tinget stemte sosialistforener Vandervelde for forslaget, tiltrods for at han alltid har været den franske kulturs forkjemper i alle offentlige anliggender. Han skal ha mistet mange tilhængere i de vallonske industriegne ved sin holdning i denne sak.

Forslaget blev fremsatt av ministeren for kunst og videnskap, M. Pe-trée. Etter ham optok hans efterfølger forslaget, som igjen blev nedstemt. Og for nu at redde situationen fremsatte den nuværende kulturminister, M. Nolf, et nyt forslag om frit valg for studentene mellom fransk og flamsk

denne dettsforstand

Nationalbankdirektør Green.

Saa var det direktør Greens svar paa mit spørsmål:

Vi har hat det indtryk, at situationen er bli yderligere komplisert ved den saakaldte administrasjonslov, som vel var litt for litt overveiet med hensyn til konsekvensene, saadan tok det sig ialfald ut for os. Paa den anden side har man hos os ikke tillagt dette forhold avgjørende betydning. Hovedsaken er jo, at man tilslut mestrer situationen. Og det har vi indtryk av at dere nordmænd har gjort. Derfor er det ogsaa det indtryk som er det blivende.

— Men hvad mener De om de dypereliggende årsaker til krisen?

— Er det ikke overspekulering? Og er det ikke for Norges vedkommende særlig skibskontrakter som har været det farlige skjær? Men ellers er det vel ikke nogen

paade for tingets gine. Det blev nedstemt tidlig i vaar. Samme minister har saa igjen fremsatt et forslag av lignende indhold som før, hvis forkastelse ogsaa nu har skapt den endnu uløste ministerkrise i Belgien.

Der er et moment, som synes at bringe en lysning i virvaret. De flamske sprogledere har sendt ut en meddelelse om, at de akter at fna istand et universitet — og de truer med at bygge det i Gent, ved siden av det gamle, ærværdige franske universitet. I Belgien regner man det for høist sandsynlig, at denne tanke vil bli støttet av tinget, som i tilfelde ikke vilde være uvillig til at yde bidrag til dette. Men etter hvad der er gaaet forut, vil man vanskelig kunne gaa med paa at bygge universitetet netop i Gent. Men der findes jo ogsaa andre store byer i det flamske distrikt, hvor et flamsk universitet vilde komme til sin fulde ret.

Universitetet i Gent besøkes av ca. 1250 studenter, og det er berømt for sit polytekniske fakultet. Foruten indfødte belgiere besøkes det av en mengde utlændinger, serbere, rumæner, hollændere, englændere og selv amerikanere. Og derfor vil man gardere sig mot dette i den nye banklov, som sætter en grense for denslags utlaan.

— Jeg vil gjerne ha tilføjet, at i Danmark har de lokale banker sin sterke tilknytning til folkeopinionen. Er ikke det samme tilfellet ogsaa i Norge? Det mener

mer speciel grund til krisen i Norge end i andre land. Den har det samme ophav overalt.

— Vort sterkt decentraliserte bankvæsen har dog været nævnt som en medvirkende årsak til de nuværende tilstande. Vi har en række mindre banker som har været for avhengig av stedets specielle næringsvei, hvor altsaa risikofordelingen har været for liten og motstandskraften ogsaa har maattet bli utilstrækkelig. Derfor har vi hat en række bankuheld, mens støttet i Danmark og Sverige er kommet mer paa et bredt. Det har vel ogsaa lettet opgaven for de danske og svenske myndigheter. De har sluppet med et skippertak, mens vi har maattet kjempe paa en utstrakt front.

— Jeg anser det dog allikevel ikke for uheldig, svarer hr. Green, at et land har mange selvstændige banker. Ialfald er det vort indtryk i Danmark, at det er de store institutioner som rummer den væsentlige fare. Tænk Dem hvilken risiko der ligger i, at et landsbankvæsen blir avhengig av enkelte institutter, som for eksempel det danske av Landmandsbanken, der omfatter en tredjedel av hele Danmarks bankvæsen.

I den situation vi befandt os med Landmandsbanken for eksempel, hadde staten ike noget valg. Den maatte garantere. — Nei, jeg tror det system, som raader i Norge og fraset Landmandsbankens stilling ogsaa i Danmark, med lokale selvstændige banker har sine store fordele.

— Mener De dermed, at de store banker ikke maa ha sine filialer utover landet? I Norge er man paa visse hold litt red for at la de store banker slippe til med filialer.

— Nei, jeg mener, at de store bankers filialer har en mission at fylde i vort banksystem. Uten at gjøre de lokale banker overflødig, har en storbank filial sin naturlige plas i et distrikt, som den der overtar de store forretninger, som de lokale banker risikerer at kunne forlste sig paa.

— Ja, det har netop været uheldet hos os, at de lokale banker har overtatt for store engagements fra enkelte firmaer og personer. Og derfor vil man gardere sig mot dette i den nye banklov, som sætter en grense for denslags utlaan.

— Jeg vil gjerne ha tilføjet, at i Danmark har de lokale banker sin sterke tilknytning til folkeopinionen. Er ikke det samme tilfellet ogsaa i Norge? Det mener

jeg er et forhold, som maa tillægges stor betydning. Hvor forsliit ordet demokrati og folkestyre end kan virke, er det i denne forbindelse paa sin plas at minde om den nære tilknytning det lokale bankvæsen har til folkestyrets idé.

— Hvad er tilslut, hr. direktør, Deres opfatning som Nationalbankens leder av pengepolitikens maal. Bør man efterstræbe en hurtigst mulig deflation eller skal man resignere og følge Cassels raad og nedskrive sin pengeverdi?

— Vi tør ikke haabe paa, at det skal ta nogen kort tid for os at komme i niveau med de ledende lande som Amerika, England eller med Sverige. Det er heller ingen grund for os til at ta en hurtig avviklingsoperation. Vi skal forøvrig faa istand en konferanse om disse spørsmål. Vi maa faa vite opfatningen paa dette punkt: Først og fremst om, hvorvidt vi kan forsvare at gaa deflationens tornefulde vei i den utstrækning det er nødvendig, og saa faa vi avgjøre, hvilken periode der kan bli tale om. Etter det faa vi saa stikke ut vore retningslinjer. Jeg for min del mener, at det ikke kan bli tale om nogen kort periode. Det er etter det indtryk, jeg har, ogsaa den almindelige opfatning i Danmark. Det maa nødvendigvis bli en lang periode. Paa den anden side kan jeg si, at tanken om nedskrivning av pengeverdien ikke har utsikt til at vinde stor tilslutning i Danmark.

— Det er gledelig og interessant, hr. direktør, at høre, at den danske Nationalbanks ledelse i disse spørsmål indtar samme standpunkt, som jeg har indtryk av er representert i Norges Bank. Det skulde vel ogsaa danne en naturlig basis for et samarbeide. Ihvertfald er det jo en støtte, at Danmarks og Norges nationalbanker kan arbeide under gjensidig forståelse i disse viktige spørsmål. De skandinaviske nationalbankers ledere har jo hat sammenkomster, hvor de har drøftet disse saken før. Skulde De ikke anse det oppurtunt at faa en ny konferanse istand nu?

— Det har ikke været paa tale. Men det kunde jo være nyttig. Hvad sier saa direktør Rygg til denne tanke?

Kr. A. O.

Skibsfarten.

»Vardaas» er berget etter at være solgt for en bagatel.

Den norske damper »Vardaas» strandet nysaarsdag 1923 nær La Rochelle paa Frankriks nordvestkyst. Som tidligere meddelt gjorde engelske bjergere i løngere tid forzagte bjergningsforsøk. Men arbeidet blev opgit. Imidlertid gjenoptok andre bjergere arbeidet i juni maaned. Det lyktes at flotbringe skibet, som senere er tatt ind til La Pallice. Fartøiets skade var dog betydelig, delvis forvoldt ved en brand ombord i vaar.

De norske assurandører hadde imidlertid forinden solgt skibet til W. J. Russell av Mill Hill, som ogsaa foretok bjergningen i forbindelse med hollandske sløpebaater. Salgsprisen opgives til £ 850, mens kaskoassuransen androg til henved £ 30.000.

Er »Cymric Vale» opgit.

I begyndelsen av mars sank den engelske damper »Cymric Vale», 3560 brutto registerton, i nærheten av Eljora. Noget bjergningsarbeide er endnu ikke paabegyndt. Og nu læser vi i engelske blade, at baaten er trukket væk fra reassuransemarkedet. Der er nemlig oppnaad enighet mellom reder og assurandører paa basis av konstruktivt totalforlis. Det ser altsaa ut, som de engelske assurandører har opgit det store skib for godt.

Tvinges den engelske diskonto op?

Den voksende rentemargin mellem London og New York er skyld i pund sterling's fald.

Ukens Citytelegram til »Aftenposten».

London, 29de juni.

Det er rimelig, at det sterke fald i pund sterling i New York maa vekke en viss bekymring i London, efter at man nu hadde vænnet sig til at betrakte pundets notering i pari som en nær mulighet. Det er saa meget mer grund til at gjøre refleksjoner i den anledning, som den engelske handelsbalance har utviklet sig gunstig i de siste maaneder, mens den amerikanske har gaaet den anden vei. Der er dog en faktor, som engelskmændene tidligere har tillagt stor betydning i konkurransespillet mellem dollar og pund, der i det siste har været mer i amerikanernes favør, nemlig prisniveauet, der jo siden mars har været faldende i Amerika. I sieblikket spiller ogsaa halvaarsterminen, som vi nu er midt oppe i, ind, og det er, som »Times» fremhever i sine utførlige kommentarer i sin City-spalte, derfor vanskelig at avgjøre, hvilke andre faktorer der kan ha medvirket til valutaforskyvningene. Naar junimaanedens pres paa pengemarkedet er over, vil det være mulig at maale indflydelsen av de mer permanente faktorer. Saavidt man nu kan dømme om situationen, er de viktigste av disse faktorer store amerikanske laaneop-

tagelser paa London-markedet. Dette er en naturlig følge av den økende forskjell mellem renteniveauet i de to land, som gjør det fordelagtigere at anvende korte laan i New York end i London. Renten for dagspenger har i denne uke i New York været oppe i 6 pct., mens den i London ligger under 2 pct. Det er ikke at undres over, at et saadant forhold frister til spekulasjon. Dertil kommer, at de engelske operatører kan gjøre sig haab om en betydelig valutafortjeneste paa sine utlaan til høsten, naar dollaren under indflydelse av de store bomulds- og kornkjøp erfaringsmessig stiger og pund naar sit sæsonmessige lavpunkt.

En faktor, som maa regnes med, er ogsaa rentebetalingen paa den britiske gjeld til Amerika. Det beløp, som iaar remitteres Amerika, er meget større end ifjor. Naar disse faktorer tages i betraktning, kan det ikke vekke forundring, at pund sterling viser svakhetstegn. Det er bare merkelig at kursen har kunnet holde sig stabil saa længe, som den har gjort. At kursen svikter akkurat nu, kan vel ogsaa henge sammen med den nye stagnasjon i verdenshandelen og den mindre gunstige situation

i Europa i sieblikket. »Times» regner med, at dollarkursen vil fortsette at bevege sig mot England, indtil der indtræder en forandring i den nuværende situation, og dermed øke byrdene av gjelden til Amerika. Øieblikket er ugunstig ogsaa forsaavidt som indiske guldopkjøp i London har redusert de disponible guldforraad, som ellers kunde ha været sendt til Amerika og høist sandsynlig vilde ha bremset pund sterling's fald.

Hvis ikke uforutsette ting indtræder, vil, skriver »Times», samtlig disse faktorer uundgaelig tvinge pengeregentene op i England. Denne tendens observeres allerede i outsidemarkedernes diskontosatser, og hvis den fortsetter, vil det officielle minimum — diskontoen — som næsten i 12 maaneder har været uforandret 3 pct., mens den amerikanske like siden februar har været 4½ pct., nødvendigvis maatte bli justert for at møte de forandrede forhold.

Som nævnt i vore valutakommentarer igaar, er pund maalt i dollar nu nede i vel 4.58, mens kursen længe har ligget stabil omkring 4.62 og for nogen tid siden laa omkring 4.68, ja endog var oppe i 4.72. Pari er 4.86.

Hvordan tegner obligationsmarkedet med tanke paa statslaanet.

Meget kan forandres, hvis amerikanerne igjen kommer i markedet, hvad der ikke er usandsynlig.

Den siste tids depression paa vort obligationsmarked er ikke bare et hjemlig fænomen. Det er en international foreteelse. Selv paa det ellers saa solide Londonmarked merkes en viss tilbakeholdenhet overfor obligationer og et større end vanlig utbud. Dette henger i forbindelse med ferien, men først og fremst halvaarsterminen og bankenes »windowsdressing».

De engelske banker vil jo gjerne vise en god likviditet i ½-aaarsregnskapene samtidig som de mange oppgjør, der finder sted, gjør det nødvendig at trekke ind kontanter. Desuten virker den stihet, som er en følge av Ruhr-situationen og sommermaanedens, nedsettende paa humør og tillid. Herhjemme har man desuten i tilgift de bebudede statslaan, nervøsiteten omkring den anstrengte statskasse og kommuneadministrasjonsloven og stort pengebehov for skattebetaling etc. Det er derfor nok av faktorer, som

kan virke sammen til at svække obligationsmarkedet, selv om næringslivet er stille, og i og for sig ikke lægger ekstraordinært beslag paa kontantmidlene.

Under disse forhold er markedet saavel ute og hjemme i sieblikket lite gunstig for planer om storlaan, men dette kan godt komme til at rette paa sig, naar sommerferien er overstaad, hvis arbeidskonfliktene til da er lykkelige verstaad, og særlig hvis amerikanernes interesse for investering i europeiske verdier atter stimuleres. At det siste vil ske, er der adskillig som tyder paa. Det er jo heller ikke meningen at utlægge laanene med det første. Naar bemyndigelses søkes nu, er det bare, fordi Stortinget skal ta ferie og ikke liden den tid vil nok Staten ha latt høre fra sig paa laanemarkedet, enten det første tak nu blir ute eller hjemme.

Marksituationen.

Specialtelegram til »Aftenposten».

Berlin, 30te juni.

Den nye valutaordning er idag en uke gammel. Det vilde være uriktig at si, at den har været virkningsløs. I de første dage er det overraskende hurtig lyktes at trykke kursene paa fremmed valuta betraktelig. Selv om man ikke har kunnet hindre en ny stigning, saa er forordningen dog ikke uten betydning for den indrepolitiske situation. Man har i det minste oppnaad en forbigaaende tilbakegang i valutakursene, og dollaren stod idag ikke høiere end for en uke siden. Publikums paakjøp er avtaut, og samtidig er industrien og en groshandelen ved den pludselige nedgang i valutakursene med ¼ kommet underveir med, hvor farlig det er, at prisene alfor snart følger dollarkursen. Thi ved en dollarkurs av 120,000 hadde allerede en række va-

rer naad verdensmarkedets pris og endog oversteget denne. »Vossische Zeitung» hævder, at man dog ikke maa hengi sig til nogen skuffelse over virkningene av den nye foranstaltning, som i det store og hele har været minimale. Det er ikke mulig at si, om virkningene i tidens løp vil bli større, naar kontrollapparatet er bli oppbygget og indarbeidet, og naar de igaar i riksradet besluttede suppleringsforanstaltninger er tradd ikraft. Med de erfaringer, man indtil nu har høstet, bør man ikke stille en alfor gunstig prognose.

A. T.

Skibssalg og skibspriser.

Av særlig repræsentative omsætninger paa det utenlandske marked nævnes:

De »Nicolis», 8200 ton dw. og bygget i Hongkong 1919, er ved auktion i London solgt for £ 44,500. Fire

praktisk talt søsterskibe solgtes for fra £ 36,750 til £ 42,500. De »Catherine», 4484 brutto registerton og bygget i Glasgow 1901, er solgt for £ 17,500. Ifjor høst var skibet omsat for £ 13,500 med gjennemgaaet survey. De japanske »spardekkere» »Saigon Maru», 7800 ton dw. og bygget i West Hartlepool 1901, samt »Java Maru», 7200 ton dw. og bygget i Newcastle 1902, er solgt underrett efter en pris av £ 3.7 pr. ton dw. Dansk damper »Frieda», 3200 ton dw. og bygget 1890, solgtes nylig for 200,000 danske kroner og blev kort efter videresolgt for 217,000 kroner.

Blandt nybestillinger nævnes en 8000-tonner dw. hos Workman, Clark for Court Line, pris £ 9.5 pr. ton dw. — en 8000-tonner hos Chambers i Liverpool — en 8000-tonner hos Caledon i Dundee for Alfred Holt — samt to 5000-tonnere hos William Beardmore for Adelaide Steamship Co.

Engelske koloni-banker lider tap.

Specialtelegram til »Aftenposten».

London, 30te juni.

Tidlig i uken kom der melding om, at Union Bank of Canada hadde lidt store tap paa valutatransaksjoner, som hadde nødvendiggjort overførelse av 4½ million dollar eller 850,000 pund fra fondene. Idag er indløpet etterretninger til City om, at direktørene for National Bank, Sydafrika, for at dekke paaforste tap foreslaar at ta av bankens reserve i 1 million pund. Aktiekapitalen nedskrives med ca. 900,000 pund.

B. B.

Forretningsnyt.

Der utgaar i disse dage aktieindbydelse til dannelse av dampskibskapelskapet »Begna», hvis formaal er at drive fraktfart med forretningskontor i Kristiania.

Selskapet skal fra 1ste juli 1923 overta to eldre norske dampskib paa henholdsvis 3300 og 2000 ton. Begge skib skal overtages for 500,000 kr.

— Aktieselskapet Sørlandske Staalbeton Skibbyggere har paa ekstraordinær generalforsamling besluttet at nedsette aktiekapitalen fra ½ million kroner til kun 45,000 kroner. Aktionærene får tilbakebetalt 10 pct. av sine indbetalte beløp. Selskapet stiftedes 1917 og har sit kontor i Vanse pr. Farsund.